

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

25.03.2021 № 18-760

На № _____ від _____

Міністрові охорони здоров'я
України
Степанову М. В.

Щодо розгляду запланованих та
вжитих міністерством заходів

Шановний Максиме Володимировичу!

На адресу Рахункової палати надійшов лист Міністерства охорони здоров'я України від 11.03.2021 № 25-04/7669/2-21 щодо розгляду Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет (далі – лист). За результатами опрацювання листа повідомляємо.

Рахунковою палатою рекомендовано Міністерству охорони здоров'я України (далі – МОЗ) підготувати та подати на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку пропозиції щодо удосконалення нормативно-правових актів з питань лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет в частині посилення вимог до суб'єктів господарювання, які здійснюють відпуск лікарських засобів, та їх звітування.

Натомість міністерство у листі повідомляє не про заплановані та вжиті ним у зв'язку з цим заходи, а про необхідність обговорення питання з Держаною регуляторною службою України. Враховуючи, що лист МОЗ підписано 11.03.2021, тобто через місяць після отримання листа Рахункової палати від 09.02.2021 № 18-347 щодо результатів аудиту ефективності використання медичної субвенції на лікування хворих на діабет, який надійшов до МОЗ (вхідний № 7113/0/1-21 від 09.02.2021), міністерство мало достатньо часу для проведення такого обговорення та підготовки пропозицій щодо удосконалення нормативно-правових актів з питань лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет в частині посилення вимог до суб'єктів господарювання, які здійснюють відпуск лікарських засобів, та їх звітування.

Також Рахунковою палатою рекомендовано МОЗ внести зміни до Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії, затвердженого наказом МОЗ від 23.12.2015 № 890 (далі – Положення № 890), в якому з метою забезпечення законності використання бюджетних коштів передбачити: надання доступу до його даних працівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я міських рад, які є розпорядниками коштів місцевого бюджету і уповноважені укладати договори із суб'єктами

господарювання на відшкодування вартості препаратів інсуліну; автоматичне формування на підставі внесених користувачами відомостей звітів про відпущені препарати інсуліну.

У листі МОЗ взагалі не йдеться про доступ (його надання) працівників структурних підрозділів з питань охорони здоров'я міських рад, які є розпорядниками коштів місцевого бюджету і уповноважені укласти договори із суб'єктами господарювання на відшкодування вартості препаратів інсуліну, до даних реєстру пацієнтів, що потребують інсулінотерапії. Відтак вбачається, що ця рекомендація Рахункової палати міністерством не розглядалася, хоча у пункті 2.2 рішення Рахункової палати від 26.01.2021 № 1-1 зазначено, що відсутність такого доступу на рівні міст не дозволяє забезпечити контроль за використанням бюджетних коштів та призводить до порушень вимог законодавства.

Стосовно автоматичного формування на підставі внесених користувачами відомостей звітів про відпущені препарати інсуліну МОЗ, як вбачається з листа, лише дійшов до висновку, що «автоматичне формування звітів про відпущені препарати інсуліну, здійсненого на підставі відомостей, внесених користувачами, не забезпечить законність використання бюджетних коштів», оскільки щодо планування та вжиття міністерством, з метою забезпечення законності використання бюджетних коштів, заходів у листі не йдеться.

Зазначаємо, що пунктом 4 розділу IV. «Формування та ведення Реєстру» Положення № 890, передбачено, що при відпуску препаратів інсуліну за рецептом користувач III рівня повинен ідентифікувати рецепт у Реєстрі за його номером та внести до Реєстру відмітку про відпуск препарату інсуліну.

Відповідно до пункту 4 Порядку відшкодування вартості препаратів інсуліну, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 239, саме суб'єкт господарювання щомісяця складає звіт про відпущені препарати інсуліну, в якому стосовно кожного лікарського засобу зазначаються його міжнародна непатентована та торговельна назви, сила дії, форма випуску, кількість одиниць інсуліну в упаковці, кількість відпущених упаковок, референтна ціна повного відшкодування, референтна ціна часткового відшкодування, найменування закладу охорони здоров'я, сума, що підлягає відшкодуванню за звітний період. У разі коли роздрібна ціна на препарати інсуліну є нижчою від референтної ціни (ціни повного відшкодування) за первинну упаковку на препарати інсуліну, у звіті про відпущені препарати інсуліну зазначається така роздрібна ціна.

Як зазначалося у Звіті, результати аудиту, проведеного у чотирьох областях та місті Києві на 16 об'єктах контролю, засвідчили також неналежну роботу системи внутрішнього контролю на місцях. Так, за 38 суб'єктами господарювання протягом дослідженого періоду в 742 випадках включено до звітів недостовірні відомості щодо відпущених препаратів інсулінів за рецептами, які фактично не отоварювалися, не виписувалися або виписувалися на інші препарати, а також щодо їх ціни, яка не відповідала (завищена) затвердженій МОЗ референтній ціні (ціні

відшкодування), вартість яких відшкодована розпорядниками бюджетних коштів у повному обсязі на загальну суму 115,1 тис. грн, чим завдано матеріальної шкоди (збитків) територіальним громадам.

Допущення аптеками помилок при складанні звітів виявляється під час звірок з реєстром про виписані лікарські засоби.

Рахунковою палатою також рекомендовано МОЗ внести зміни до Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну, затвердженого наказом МОЗ від 13.04.2016 № 359 (далі – Положення № 359), якими передбачити конкретні дати оновлення реєстру та термін, протягом якого має бути затверджений наказ.

МОЗ, посилаючись на пункт 8 Положення № 359, листом поінформував, що необхідність у визначення у цьому Положенні інших дат оновлення реєстру референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну відсутня.

Також міністерством зазначено, що з метою забезпечення належного застосування оновленого реєстру буде розглянута можливість включити до Положення № 359 застереження про те, що відпуск препаратів інсуліну здійснюється відповідно до оновленого реєстру з моменту його опублікування на офіційному сайті МОЗ.

Звертаємо увагу на те, що у Звіті про результати аудиту ефективності використання коштів медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет йшлося про те, що МОЗ затверджено Реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну, зокрема, станом на 01 лютого 2018 року наказом від 07.03.2018 № 453, станом на 01 серпня 2018 року – від 21.08.2018 № 1535, станом на 01 лютого 2019 року – від 25.03.2019 № 666, станом на 01 серпня 2019 року – від 02.10.2019 № 2002, станом на 01 лютого 2020 року наказом від 17.03.2020 № 668. Тобто, накази МОЗ про затвердження реєстрів референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну на вищевказані періоди приймалися через 20 днів – 2 місяці після необхідної дати оновлення (станом на 1 лютого та 1 серпня відповідного року).

При цьому ці накази опубліковано на офіційному веб-сайті МОЗ в день їх видання міністерством.

Отже, позиція МОЗ щодо відсутності необхідності встановлення граничного терміну оновлення реєстру референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну є хибною.

Враховуючи вищевикладене, прошу вжити заходів щодо належного реагування на рішення Рахункової палати та невідкладно поінформувати про результати.

З повагою

Т. в. п. Голови

А. В. Майснер